

POJEM TRESTNÝ ČIN

- protiprávní čin
- trestní zákon tento čin označuje za trestný
- čin vykazuje znaky uvedené v trestním zákoně
- k odpovědnosti je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti

POJEM TRESTNÝ ČIN

PŘEČINY

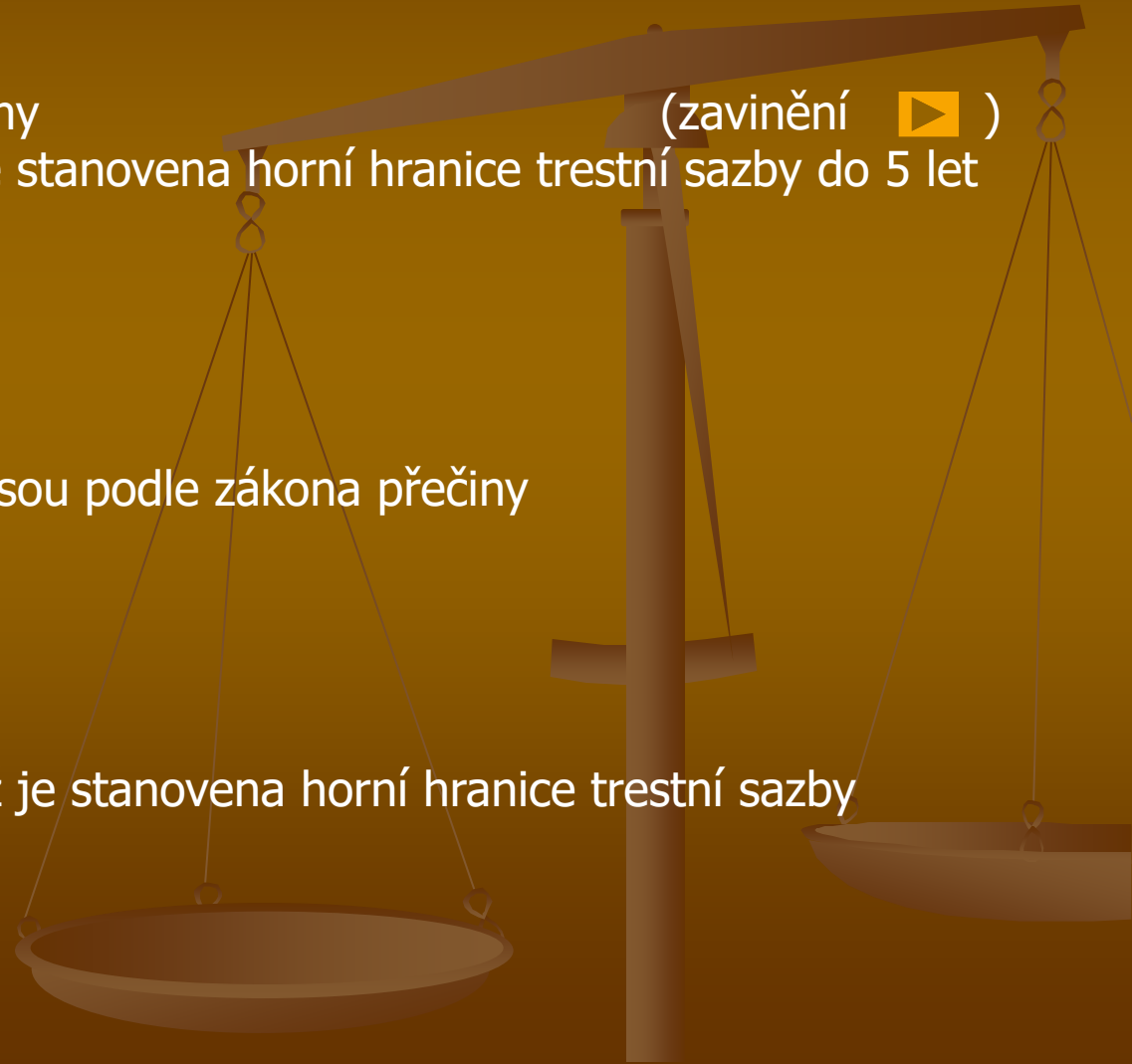
- všechny nedbalostní trestné činy (zavinění ▶)
- úmyslné trestné činy, za něž je stanovena horní hranice trestní sazby do 5 let

ZLOČINY

- všechny trestné činy, které nejsou podle zákona přečiny

ZVLÁŠŤ ZÁVAŽNÉ ZLOČINY

- ty úmyslné trestné činy, za něž je stanovena horní hranice trestní sazby nejméně 10 let

ZNAKY TRESTNÉHO ČINU

PROTIPRÁVNOST

OBECNÉ ZNAKY

- pro všechny trestné činy stejné
- věk (§ 25)
- u mladistvých rozumová a mravní vyspělost
(zák. 218/2003, § 5, ods.1)
- přičetnost (§ 26 + 27)

TYPOVÉ ZNAKY TRESTNÉHO ČINU

- znaky skutkové podstaty
 - odlišují od sebe jednotlivé trestné činy
 - charakterizují objekt, objektivní stránku trestného činu

stránku, subjekt a

SKUTKOVÁ PODSTATATA TČ

**JE SOUHRNEM TYPOVÝCH ZNAKŮ UVEDENÝCH V TRESTNÍM ZÁKONĚ,
KTERÝMI SE OD SEBE ODLIŠUJÍ RŮZNÉ DRUHY TRESTNÝCH ČINŮ**

SKUTKOVÉ PODSTATY DĚLÍME

Podle vyjádření v zákoně

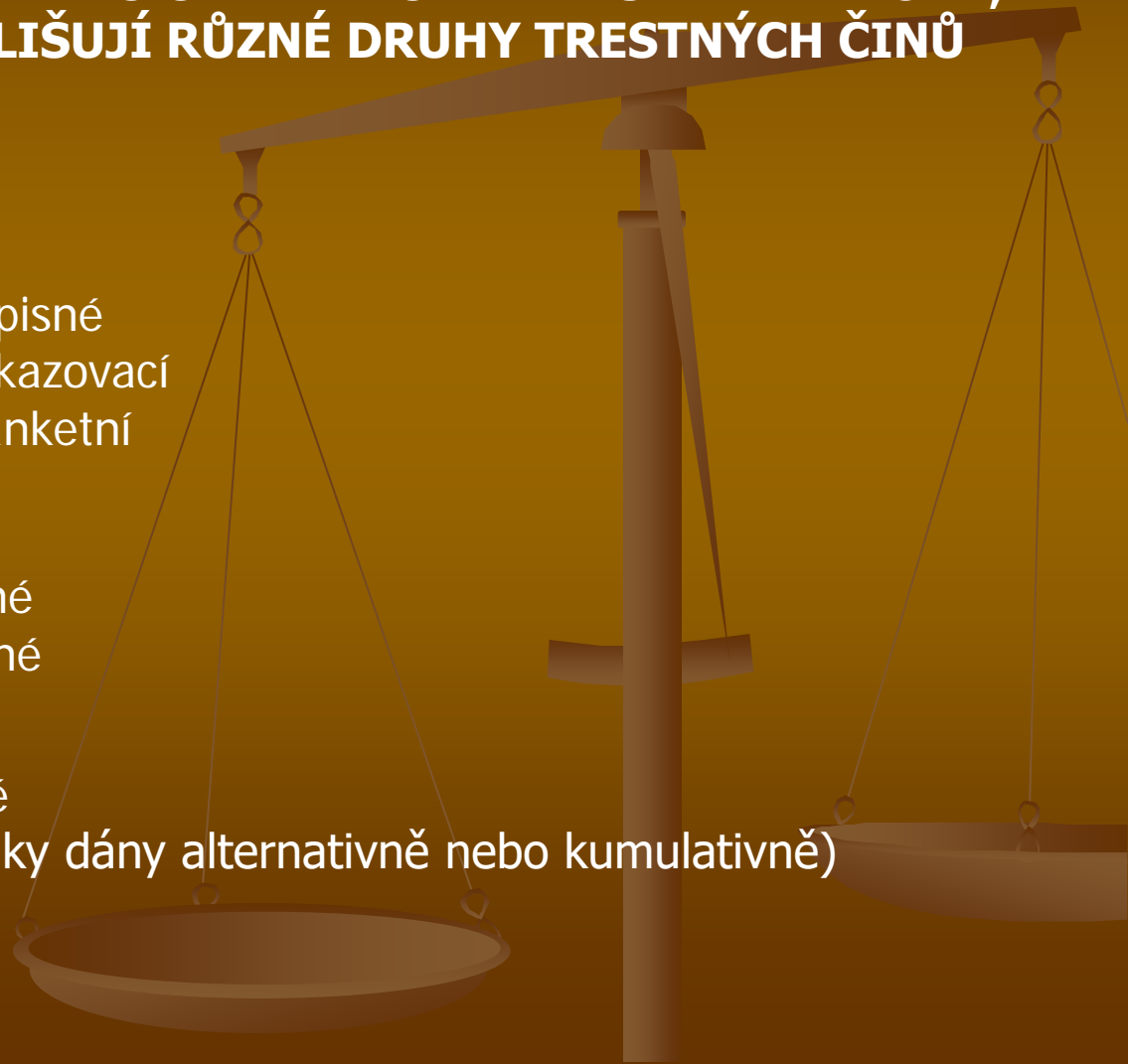
- popisné
- odkazovací
- blanketní

Podle závažnosti

- základní
- kvalifikované
- privilegované

Podle struktury

- jednoduché
- složité (znaky dány alternativně nebo kumulativně)
- složené

ZNAKY SKUTKOVÉ PODSTATY

OBJEKT

▶ Společenské vztahy (vlastnické vztahy), zájmy a hodnoty (život, zdraví, čest, svoboda, důstojnost) chráněné trestním zákonem.

OBJEKTIVNÍ STRÁNKA

▶ Je charakterizována způsobem spáchání trestného činu a jeho následky.

SUBJEKT

▶ Subjektem trestného činu je pachatel, tedy trestně odpovědná fyzická osoba, která bezprostředně spáchala trestný čin.

SUBJEKTIVNÍ STRÁNKA

▶ Obsahuje soubor znaků, které charakterizují psychiku pachatele ve vztahu k trestnému činu.

SKUPINY ZNAKŮ	PODSKUPINY ZNAKŮ	JEDNOTLIVÉ ZNAKY	VÝSKYT
objekt	hlavní (primární)	život, zdraví, majetek, bezpečnost	obligatorní
	vedlejší (sekundární)	zdraví těhotné ženy	
objektivní stránka	jednání	zmocní se , sdělí, hanobí	obligatorní
	následek	smrt člověka, ublížení na zdraví, majetková škoda	
	příčinný vztah		
	předmět útoku	člověk, cizí věc, veřejná listina	fakultativní
	účinek	zničení, poškození, ohrožení předmětu útoku	
	místo činu	místo veřejnosti přístupné	
	doba činu	za branné povinnosti státu	
	prostředek	se zbraní	
subjekt	vlastnost	matka	fakultativní
	postavení	veřejný činitel, voják, dlužník	
	povinnost	povinná osoba	
sbjektivní stránka	zavinění	úmysl nebo nedbalost	obligatorní
	cíl	s cílem prozradit	fakultativní
	pohnutka	pro jeho rasu	

ZAVINĚNÍ

ÚMYSL § 15

Přímý – pachatel chtěl způsobem popsaným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem

Nepřímý – pachatel věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že se tak stane, byl s tím srozuměn

NEDBALOST § 16

Vědomá – věděl, že může způsobem popsaným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit chráněný zájem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí

Nevědomá – nevěděl, že může také porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a ke svým osobním poměrům vědět měl a mohl

Trestný čin je spáchán z **hrubé nedbalosti**, jestliže přístup pachatele k náležité opatrnosti svědčí o zřejmé bezohlednosti k zájmům chráněným trestním zákonem

§ 26 **Nepříčetnost**

Kdo pro duševní poruchu v době spáchání trestného činu nemohl rozpoznat jeho protiprávnost, nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.

§ 27 **Zmenšená příčetnost**

Kdo pro duševní poruchu v době spáchání trestného činu měl podstatně sníženou schopnost rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, je zmenšeně příčetný.

§ 40 **Ukládání trestu pachateli se zmenšenou příčetností**

Jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené příčetnosti, který si, a to ani z nedbalosti, nepřivodil vlivem návykové látky, přihlédne soud k této okolnosti při stanovení druhu trestu a jeho výměry.

Má-li soud za to, že by vzhledem ke zdravotnímu stavu pachatele bylo možno za současného uložení ochranného léčení (§ 99) dosáhnout možnosti jeho nápravy i trestem kratšího trvání, sníží trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby a uloží zároveň ochranné léčení.

